

Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig
forretningspraksis

Redegjørelse rapporteringsåret 2023

for FoodMan AS

*Etisk handel Norge har vurdert at rapporten til FoodMan AS oppfyller våre krav til basisnivå. Les mer om basisnivå **her**.*

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Til lesere av rapporten

Næringslivet og offentlig sektor har stor påvirkning på mennesker, samfunn, miljø, klima og dyr og kan både bidra positivt til utvikling, men også medvirke negativt og forårsake skade. Virksomheter har derfor en nøkkelrolle i å oppnå FNs bærekraftsmål og Parisavtalens 1,5 graders mål.

Denne rapporten kan brukes som redegjørelse etter åpenhetsloven, men rapporten favner bredere med klima og miljø, sirkulærøkonomi og antikorrupsjon. Våre medlemmer er forpliktet til å jobbe med aktsomhetsvurderinger og årlig rapportere på arbeidet. Medlemmer i Etisk handel Norge som er på Basisnivå1 oppfyller også åpenhetslovens aktsomhetsvurderingsplikt, og delvis informasjonsplikten.

OECDs begrep Responsible Business Conduct er det vi i Etisk handel Norge kaller for bærekraftig forretningspraksis. Den systematiske innsatsen virksomheter gjør for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan de håndterer risiko for negativ påvirkning, samt rette opp skade for mennesker, dyr, samfunn og miljø – kalles aktsomhetsvurderinger (due diligence). Virksomheter over en viss størrelse er gjennom åpenhetsloven pålagt å gjøre aktsomhetsvurderinger på menneskerettigheter. Alle virksomheter, uavhengig av størrelse, er av norske myndigheter forventet å gjøre aktsomhetsvurderinger også på samfunn, miljø og dyr og etterleve FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Dette gjelder både næringsliv, offentlig sektor og organisasjoner.

Etisk handel Norges prinsipper (vår Code of Conduct) for bærekraftig forretningspraksis dekker områdene anstendig arbeid, menneskerettigheter, miljø/klima, antikorrupsjon og dyrevelferd. Rapporten viser åpenhet om hvordan virksomheten arbeider med aktsomhetsvurderinger i tråd med UNGP og OECDs retningslinjer. Alle medlemsrapportene gjøres offentlig tilgjengelig på Etisk handel Norges hjemmesider.

Heidi Furustøl

Daglig leder

Etisk handel Norge

Aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

Forord av daglig leder

Vår visjon og vårt engasjement for bærekraft

Vi ønsker å tilby snacks, nøtter og sjokolade til en pris, kvalitet og med en samvittighet som alle kan nyte. Som en nøkkelaktør i vår bransje anerkjenner vi ansvaret for etisk handel og bærekraftig drift.

Miljøavtrykk

Vi jobber kontinuerlig for å redusere vårt miljøavtrykk gjennom å:

- Redusere klimagassutslipp
- Minimere avfall
- Beskytte vannkvaliteten

Dette er i tråd med FNs bærekraftsmål 6 og 14.

Videreutvikling av miljøregnskap

Vi fortsetter å videreutvikle vårt miljøregnskap for å få et bedre overblikk over vår totale miljøpåvirkning. Vi vil også fortsette å samarbeide med våre leverandører for å sikre at de også tar ansvar for bærekraft.

Etisk handel

Vi tar ansvar for etisk handel i hele vår verdikjede. Vi støtter program for vietnamesiske cashewbønder for å fremme bærekraftig dyrking og bedre arbeidsstandarder.

Videreutvikling

Vi fortsetter å forbedre vårt arbeid med bærekraft gjennom:

- Videreutvikle miljøregnskapet
- Samarbeid med leverandører
- Vårt medlemskap i Etisk Handel Norge

Mål for 2024

I 2024 skal vi kartlegge cashewnøttens verdikjede fullt ut. Vi skal også informere og samarbeide med partnere for å nå felles mål for bærekraft.

Samarbeid for en bedre fremtid

Vi er stolte av å ta ansvar for vår påvirkning på miljøet og samfunnet. Sammen med våre leverandører og kunder skaper vi en mer bærekraftig fremtid for alle.

" Vår visjon er å produsere mest mulig snacks, nøtter og sjokolade til en pris, kvalitet og med en samvittighet som gir alle muligheten til å kose seg. "

Petter Grunnan
Daglig Leder

Nøkkelinformasjon om virksomheten og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om virksomheten

Navn på virksomheten

FoodMan AS

Adresse hovedkontor

Myrfaret 6, 1930 Aurskog, Norge

Viktigste merker, produkter og tjenester

Snacks, nøtter, nøtte-/fruktblandinger, sprøstekt løk og sjokoladeprodukter.

Beskrivelse av virksomhetens struktur

FoodMans organisasjon består av daglig leder som har hovedansvar for hele driften. Ledergruppen består av Leder for økonomi og personal, leder for produksjon og logistikk, Leder for teknisk og byggeteknisk og Leder for kvalitet og bærekraft og Leder for produktutvikling, strategi og salg. Ledergruppen har ansvar for at bærekraftig praksis utøves i alle avdelinger.

Driftsteknikere, skiftledere, lagerleder, planlegger, kvalitetskoordinator, produktutvikler og innkjøpere har ansvar for å etterleve våre rutiner i det praktiske arbeidet. Skiftledere har ansvar for produksjonsmedarbeidere. Lagerleder har ansvar for lagermedarbeidere. Teknisk leder har ansvar for driftsteknikere.

Leder for kvalitet og bærekraft har hovedansvar for bærekraftig forretningspraksis og den daglige oppfølgingen utøves av innkjøpere, prosjektledere og koordinatorene på hver avdeling.

Vi produserer for en rekke dagligvarekjeder og industribedrifter i Norge og eksporterer blant annet til Finland, Sverige, England og Danmark.

Omsetning i rapporteringsåret (NOK)

458 000 000

Antall ansatte

70

Er virksomheten omfattet av åpenhetsloven?

Ja

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering og denne rapportens tidsperiode

Ingen store endringer

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten

Ingvild Wraalsen, Leder for kvalitet og bærekraft

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

ingvild.wraalsen@foodman.no

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av virksomhetens innkjøpsmodell og leverandørkjede

FoodMan AS etterstreber en åpen og transparent leverandørkjede. Det er verdifullt å inngå langvarige avtaler med våre leverandører for å oppnå et godt samarbeid og positiv utvikling i bransjen. Vi gjør vårt ytterste for å planlegge produksjon og innkjøp slik at vi ivaretar og sikrer en trygg og bærekraftig innkjøpspraksis.

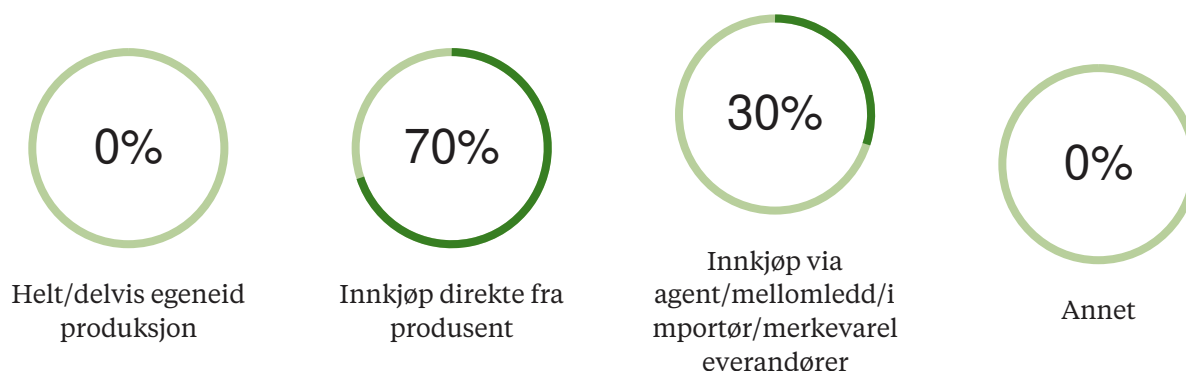
Antall leverandører som virksomheten har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

75

Kommentar til antall leverandører

Vi har i 2023 prioritert å fokusere på våre råvare- og emballasjeleverandører, og har startet arbeidet med kartlegging av øvrige leverandører.

Type innkjøp/ leverandørforhold

Før innkjøp kan gjennomføres fra agent skal våre krav videreformidles til underleverandørene som en del av godkjenningprosessen. Kravene er per nå åpenhet rundt produsentens navn og kontaktinformasjon og gyldig GFSI sertifikat. I visse land, vurdert som høyrisiko, skal produsentens SEDEX medlemskap og SMETA rapport, eller tilsvarende, fremvises.

Vi foretrekker å knytte oss til alle produsenter direkte og indirekte i SEDEX plattformen, men det er ikke alltid like lett å gjennomføre, pga manglende direkte kommunikasjon med produsenten. Vi opplever at de europeiske agentene vi bruker viser stor vilje til åpenhet og bidrar i arbeidet med kartlegging og aktsomhetsvurdering.

Liste over førsteleddsprodusenter per land

Sørøst-Asia :	21
Den europeiske union :	26
USA :	14
Sør-Amerika :	11
Sør-Afrika :	2

Gjennom dialog og regelmessige evalueringer av våre faste råvareleverandører sikrer vi ikke bare kvaliteten på råvarene, men bygger også sterke relasjoner basert på åpenhet og gjensidig tillit. Vi opplever åpenhet og vilje hos våre leverandører, og ser at flere har økt sin kunnskap og sitt arbeid mot en bærekraft utvikling. Vi har god oversikt over produsenter under agentene.

Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter som virksomheten har oversikt over, og hvor mange produsenter dette er basert på:

Antall arbeidere

18 340

Antall produsenter dette er basert på

84

Antall arbeidere per produsent (kalkulert snitt)

219

Kommentar til antall arbeidere

Vi har hittil innhentet informasjon om antall arbeidere hos 84 av våre leverandører. Dette er innhentet gjennom vårt medlemskap i og knytninger til leverandører i SEDEX-plattformen. Vi får her oversikt over antall arbeidere, fordelt på kvinner og menn som leverandørene selv har rapportert inn.

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer for produkter eller tjenester og geografi

Peanøtter	Argentina USA
Cashewnøtter	Elfenbenskysten Kambodsja Vest-Afrika Sørøst-Asia
Papaya, melon	Thailand
Rosiner	Tyrkia Vest-Afrika
Mandler	USA
Øvrige nøtter (macadamia, pekan, hasselnøtter, paranøtter, valnøtter)	Bolivia Brasil Tyrkia USA Vest-Afrika Den europeiske union
Sjokolade	Vest-Afrika Den europeiske union
Løk	Norge Den europeiske union

Vi opplever at å knytte kontakt med direkte leverandører og underleverandører i SEDEX er et viktig steg i vårt arbeid med gode aktsomhetsvurderinger. Vi har begynt å bruke tjenesten i større grad og ser verdien av å sammenstille egenrapporter og utførte revisjoner for å kartlegge leverandørenes etterlevelse av krav til bærekraftig praksis. Vi vil fortsette å øke kompetanse på hensiktsmessig bruk av SEDEX i året som kommer.

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

Nei

Mål og fremdrift

Prosessmål og fremdrift i rapporteringsåret

1

Mål:

Redusere risiko for negativ påvirkning for mennesker, miljø og samfunn hos leverandører som er lokalisert i land som scorer høyt på risiko i vår aktsomhetsvurdering.

Status:

Vi har implementert relevante leverandørkrav, gjennomført flere interessent møter, og støttet aktivt opp under og deltatt i Etisk Handel Norges aktiviteter i Vietnam. Vi har deltatt på kurs og workshops for å øke vår egen kompetanse innenfor bærekraftig utvikling, aktsomhetsvurderinger og å iverksette korrigerende tiltak.

2

Mål:

Redusere matsvinn fra produksjon med 50% fra 2021

Status:

Vi nådde dessverre ikke målet, men vi gir oss ikke! Dette er fortsatt relevant og et viktig mål for oss å nå.

Vi har evaluert arbeidet og hvilke faktorer som gjorde at vi ikke var i stand til å nå målet. Vi justerer mål og metode og jobber videre i kampen mot matsvinn i 2024.

MÅL FOR KOMMENDE ÅR

1

Innen utgangen av 2024 skal vi, ved å øke kompetansen på analyse og anvendelse av informasjon fra miljøregnskap, være i stand til å sette reduserende mål og rapportere til ledelse/styret på vårt klimagassutslipp. Dette arbeidet skal ledes av Leder for kvalitet og bærekraft, og omhandle deltagelse på relevante kurs, samarbeid med interne og eksterne interessenter og intern opplæring. Status og tiltak blir presentert for ledelsen.

2

Råvaresvinn fra produksjon skal halveres på tertialnivå, sammenlignet med tall fra forrige års tertial innen 31.12.2024.

Dette arbeidet skal ledes av Leder for kvalitet og bærekraft ved å i samarbeid med produksjonen overvåke ukentlige svinntall mot spesifikke linjemål, kartlegge og iverksette svinnreduserende tiltak. Status og tiltak blir presentert for ledelsen og rapporteres til styret.

3

Innen utgangen av 2024, skal vi gjennomføre grundig oppdatert aktsomhetsvurdering for våre prosesser i Vietnam, Argentina, Thailand, og Tyrkia. Dette arbeidet vil inkludere en vurdering av effekten av tidligere gjennomførte tiltak og en ny risikovurdering basert på gjeldende forhold. Resultatene vil bli dokumentert i en rapport som presenterer oppdaterte risiko og anbefalinger for ytterligere risikoreduserende tiltak. Rapporten blir presentert for ledelsen og det vil legge grunnlaget for informerte beslutninger om vår fremtidige virksomhet i disse landene.

4

Innen utgangen av 2024 har vi mål om at vårt vannforbruk ikke skal overstige 650 kubikk per mnd. Dette arbeidet ledes av prosjektleder byggeteknisk ved å overvåke vannforbruk, analysere og iverksette reduserende tiltak. Status og tiltak blir rapportert til ledelsen.

5

Innen utgangen av 2024 skal 100% av våre faste leverandører ha signert/levert Code of Conduct. Dette arbeidet ledes av Leder for kvalitet og bærekraft sammen med relevante ansatte ved å kartlegge alle faste leverandører og innhente signert dokument, så implementere rutine for regelmessig innhenting av signert Code of Conduct i allerede eksisterende leverandørevaluering. Status og tiltak blir presentert for ledelsen.

6

Innen utgangen av Q2/2024 skal vår bærekraftsstrategi være omfattende oppdatert for å inkludere KPI'er over alle bærekraftsområder - økonomi, miljø og sosiale forhold. Det skal utvikles detaljerte handlingsplaner som identifiserer tiltak, ansvarlige team og tidsfrister for implementering, for å sikre at vi beveger oss systematisk mot våre bærekraftsambisjoner.

1

Forankring av bærekraft i virksomheten

Forankring av ansvarlighet knyttet til bærekraftig forretningspraksis i virksomheten handler om å ha strategier, planer, relevante policyer og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger som er vedtatt av ledelsen. Disse bør omfatte hele virksomheten, samt virksomhetens leverandørkjede og forretningsforbindelser. Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes, og arbeidet med aktsomhetsvurderinger bør være en integrert del av virksomhetens forretningsdrift. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Policy* for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

<https://foodman.no/hjem>

1.A.2 Hva sier virksomheten offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, dyr, samfunn, miljø og klima?

Vi ønsker å være med på å løse de store problemene i verden når det gjelder klima, miljø, menneskerettigheter og helse. Vi bryr oss om mennesker, samfunn og naturen rundt oss, og vi ønsker å gjøre en forskjell. Vi baserer arbeidet vårt på Etisk Handel Norges retningslinjer for og vi rapporterer årlig om vårt arbeid, våre utfordringer og vår fremgang.

Vi tilfredsstiller aldri våre behov, uten å sikre at vi ikke ødelegger fremtidige generasjoners muligheter til å tilfredsstille sine behov.

1.A.3 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Vi baserer vårt arbeid med prosedyrer og styringsdokument på Etisk Handel Norges retningslinjer og reviderer dem i henhold til vår aktsomhetsvurdering, krav fra kunder, sertifiseringsbyrå og myndigheter. Ut fra våre aktsomhetsvurderinger, økt kompetanse og tilegnet informasjon vurderer vi våre prosedyrer og styringsdokumenter mot relevant risiko. Vi vurderer behovet for spesifikke krav til enkelte leverandører i forhold til hvilken risiko som er relevant. Leder for kvalitet og bærekraft har ansvar for rutiner og rapportering til ledelse og styre.

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger organisert i virksomheten, forankret i interne retningslinjer og rutiner og hvorfor?

Aktsomhetsvurderinger utføres av Leder for kvalitet og bærekraft, sammen med andre støttefunksjoner som f.eks kvalitetsteam, produktutviklingsteam og innkjøpsavdeling. Aktsomhetsvurderinger rapporteres inn i ledergruppen og er på agenda på ledermøter minst to ganger i året. På disse ledermøtene tar man opp status på bærekraftsarbeidet og eventuelle relevante tema blir diskutert i gruppen.

Våre mål og handlingsplaner blir utviklet på området der vi ser at risiko er høyest, samtidig som vi jobber med generelle krav til alle leverandører. Leder for kvalitet og bærekraft sitter i ledergruppen som rapporterer videre til styret.

1.B.2 Hvordan blir betydningen av virksomhetens aktsomhetsvurderinger konkretisert og tydeliggjort for de ansatte gjennom stillingsbeskrivelse (eller lignende), arbeidsoppgaver og incentivordninger?

Alle nye leverandører og råvarer skal godkjennes av kvalitet- og bærekraftavdelingen før innkjøp. Innkjøper formidler sitt behov og forslag som så vurderes gjennom en overordnet risikoanalyse (kvalitet og bærekraft) basert på bransje og råvareland. Produktutvikling skal gjennomføre prekvalifisering ved vurdering av ny råvare, leverandør eller råvareland. Her er kvalitet og bærekraftavdelingen involvert i relevante deler.

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

Via våre internrevisjoner gjennomføres en kvalitativ vurdering av eget kompetansenivå. Vi har god tilgang til kurs, webinarer og materiell via våre medlemskap og samarbeidspartnere.

Vi prioriterer å delta på relevante kurs og webinarer, og ser stor verdi i å delta i aktuelle bransjeforum og på seminarer hvor vi kan lære av andre, delta i diskusjoner, dele våre erfaringer og utfordringer med andre. Tilrettelegging for kompetanseheving og egenutvikling er en viktig verdi for oss.

1.C. Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn, dyr og miljø forankret i virksomhetens strategier og handlingsplaner?

Leder for kvalitet og bærekraft er en nyopprettet stilling i ledergruppen. Vi så et behov for å løfte bærekraft inn i det fora hvor beslutninger tas. Våre 4 grunnpilarer er Kreativitet, Effektivitet, Kvalitet og Bærekraft. Vi forplikter oss til å drive etisk, redusere miljøpåvirkning, sikre kvalitet på råvarer og ferdige produkter, optimalisere produksjonsprosessen for maks effektivitet, og fokusere på innovasjon for å utvikle unike fremtidsrettede produkter til folk flest. Vi skal videreutvikle vår strategi for bærekraftig praksis i 2024, handlingsplaner for dette arbeidet er presentert for ledelse og for styret.

1.C.2 Hvordan følges virksomhetens strategier og planer for å være ansvarlig og bærekraftig opp av ledelse og styre?

Leder for kvalitet og bærekraft gjennomfører internrevisjoner med de forskjellige avdelingene for å avdekke avvik og analysere trender. Dette rapporteres til ledergruppen. Våre mål vedtas i ledelsen og alle ledere har ansvar for at sin avdeling jobber mot våre mål innenfor bærekraftig praksis. Våre handlingsplaner og strategiarbeid er presentert til ledergruppe og styre.

1.D Partnerskap og samarbeid med forretningsforbindelser, spesielt leverandører

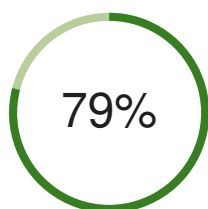
1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av ansvarlighet og bærekraft i møte med forretningsforbindelser, spesielt i leverandørkjeden?

Ved avtaleinngåelse eller innkjøpsforespørsel kommuniseres vår bærekraftspolitikk og våre krav til leverandør. FoodMans Code of Conduct signeres.

Vi har også utviklet policy som er tilpasset enkelte leverandører, for eksempel er rettet mot dyrevelferd og rester av pesticider.

Indikator

Andel leverandører som har signert vår Code of Conduct

2023

Vi har begynt å kartlegge andel leverandører som har signert Code of Conduct. I 2024 utvider vi kravene til å gjelde alle faste leverandører, utover våre råvareleverandører.

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

Året 2023 har vi opplevd et økt fokus på bærekraft i forbindelse med kunde-, sertifiserings- og myndighetskrav. Vi har brukt tid på å øke kompetanse innenfor nye regelverk, satt oss inn i og implementert nye krav. For å kunne levere på disse kravene, har vi fortsatt å øke kompetansen i bruk av SEDEX som er verdifullt for leverandørkjedekartlegging og aktsomhetsvurdering. SEDEX gir oss mye data og vi sitter på mye materiale vi enda ikke har undersøkt. Det er viktig å finne og bruke den informasjonen vi trenger for å jobbe med den risiko som er mest vesentlig for oss.

Vi erkjenner at vi ikke har nådd målet om å redusere matsvinn med 50% fra 2021 i løpet av dette året 2023 har vært utfordrende med blant annet internasjonal og nasjonal uro og ekstremvær, som har påvirket både innkjøp, råvaretilgang og -kvalitet, samt planlegging og produksjon.

Dette er en påminnelse om at veien mot bærekraftig utvikling er både utfordrende og uforutsigbar. Det krever kontinuerlig innsats, læring, og tilpasning. Vi er forpliktet til å lære av dette årets erfaringer og bruke denne lærdommen til å styrke våre strategier fremover.

I 2023 har vi startet rapportering av vårt klimaregnskap, scope 3. Dette arbeidet vil fortsette i 2024 og vi har satt som mål at vi skal øke kompetanse og gjøre oss i stand til å sette mål, analysere og rapportere på klimagassutslipp.

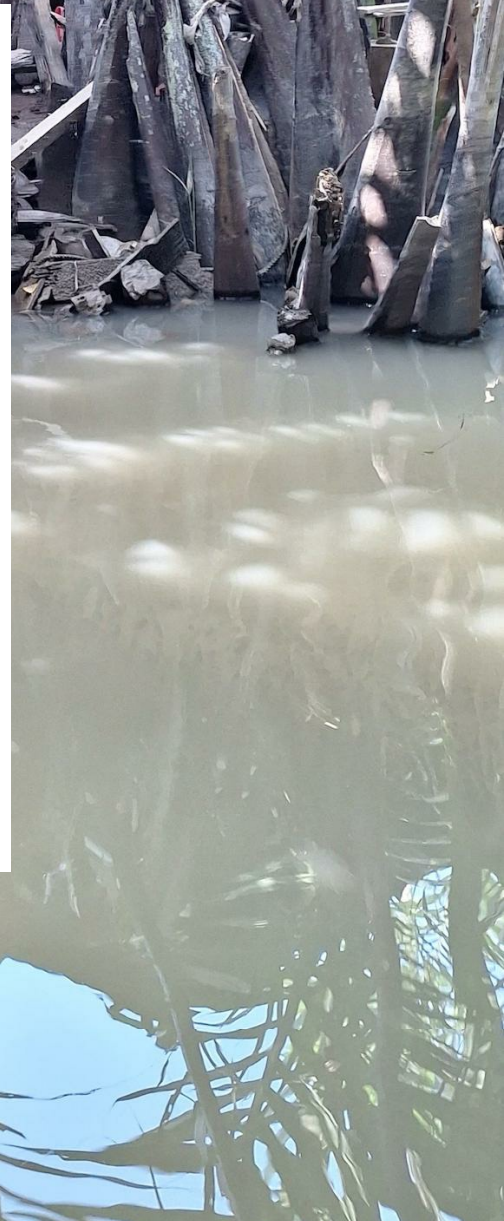

2

Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning/ skade, på mennesker, dyr, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og gjennom forretningsforbindelser. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 List opp virksomhetens faktiske negative konsekvenser og/eller prioriterte vesentlig risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø. Merk at de prioriterte risikoene dere lister opp i tabellen under vil bli overført til trinn 3 av denne rapporten, hvor dere vil bli bedt om å besvare hvordan dere arbeider med å stanse, forebygge eller redusere den negative påvirkningen.

Prioritert negativ påvirkning / skade	Relatert tema	Geografi
Det er høy risiko knyttet til arbeidsforhold i Cashewnøtt-industrien i Vietnam	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Barnearbeid Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid Miljø	Vietnam
Det er høy risiko knyttet til fri fagorganisering, arbeiderrettigheter og dårlige arbeidsforhold i Argentina	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Barnearbeid Helse, miljø og sikkerhet Miljø	Argentina
Det er høy risiko knyttet til barnearbeid, dårlig arbeidsforhold og diskriminering av arbeidere i Thailand	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Barnearbeid Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid Miljø Avfall	Thailand

Det er høy risiko knyttet til arbeidsforhold, hms og miljøpåvirkning i Tyrkia	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Barnarbeid Helse, miljø og sikkerhet Arbeidstid Miljø Vann	Tyrkia

Arbeidet med våre prioriterte leverandører i Vietnam, Argentina og Thailand har fortsatt i 2023. Vi har i tillegg prioritert inn produsenter i Tyrkia, utfra våre funn i risikovurderingen. I 2024 er det planlagt å øke handel med produsenter i Sør Afrika. Risikokartleggingen viser at Tyrkia scorer høyere enn Sør Afrika på risiko rundt arbeidsforhold og miljø, dermed blir Tyrkia prioritert inn før Sør Afrika i denne perioden.

Vi har deltatt i Etisk Handel Norges cashewprosjekts aktiviteter gjennom 2023, og deltok blant annet på workshop i Vietnam i april. Vi møtte våre leverandører, samt andre interessenter fra flere ledd i leverandørkjeden. Dette var svært lærerikt og har gitt oss enda større innblikk i hvilke utfordringer som er tilstede med tanke på økt opplæring av bønder og sikring av sporbarhet fra jord til bord. Arbeidet med prosjektet og samarbeid med andre deltagere har lært oss mye om hvordan vi bør jobbe for å bidra på en effektiv måte inn i slike leverandørkjedeprosjekter, hvor det er flere interessenter involvert. Vi har delt informasjon om våre undersøkelser og bidratt med de funnene vi har gjort i forbindelse med leddene mellom bønder og eksportører. Vi har sammen med våre leverandører kartlagt stegene, og ser at det per nå er vanskelig å sikre sporbarheten før våre leverandører.

Vi har planlagt leverandørbesøk til Thailand i 2024, dette for å styrke relasjoner og lære hvordan prosessene på fabrikkene foregår. Det er viktig for oss å vite hvilke prosesser vi er involvert i og forstå risikobildet enda bedre. Vi har erfart at å besøke leverandørene der de opererer gir oss flere muligheter til kunnskap og utvikling.

Vi ble i slutten av 2023 kontaktet av kommunen i forbindelse med at det er avdekket høy risiko for at kvalitet på spillvann fra industri og landbruk i nærområdet er for dårlig og for belastende på kommunens renseanlegg. Risikovurdering, handlingsplan, og tiltak er under arbeid, saken er prioritert opp til toppledelse via Leder for teknisk og byggeteknisk avdeling.

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Beskriv: a) virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og hvordan den negative påvirkningen/skaden ble identifisert og prioritert i denne perioden. b) eventuelle deler av virksomheten som ikke er dekket i denne rapporteringen (produktgrupper, egne produkter, avdelinger eller lignende) og hvorfor dere har valgt å ikke prioritere disse i det videre arbeidet; c) hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert/dere har snakket med; d) om det er identifisert områder eller tema hvor det er manglende informasjon for å danne seg et helhetlig bilde, og hvordan dere planlegger å gå frem for å få mer informasjon/håndtere dette.

Vi aktsomhetsvurderer ved bruk av SEDEX - radar, og følger med på prosjekter, aktuelle saker, rapporter og abonnerer på nyhetsbrev. Vi får varsler gjennom SEDEX på nye SMETA revisjoner og har jevn dialog med leverandørene. Vi kontrollerer årlig at SMETA revisjoner er gjennomført ihht våre egne og kundenes krav til godkjente leverandører.

Vår leverandørevaluering gjennomføres hvert andre år via vårt internsystem og utsendelse av survey/dokumenter til signering.

Vi har begynt å kartlegge mulighetene for sporbarhet fra cashewbøndene i Vietnam. Dette viser seg å være utfordrende, fordi det er mange småskalabønder og utbredt bruk av mellommenn som samler cashewnøtter fra flere bønder inn i en stor batch. Dagens praksis gjør at sporing fra jord til bord ikke er mulig.

Cashewprosjektet går nå inn i en fase hvor utvikling av kooperativer undersøkes som en mulig løsning for å sikre sporbarhet. Vi vil bidra med informasjon og våre funn til prosjektgruppen.

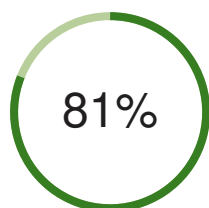
Våre undersøkelser viser at sporing ned til farmnivå er enklere og mindre sammensatt i vår leverandørkjede i Argentina, da dyrking av nøtter er en del av våre leverandørens prosess. De kan dermed ivareta sporing, håndtere og utvikle prosessen selv.

I Thailand har vi ikke kartlagt mulighet for sporbarhet gjennom hele leverandørkjeden, vi planlegger å besøke en leverandør i 2024 og er i gang med å legge en agenda for turen sammen med vår kontakt i Thailand.

I Tyrkia har vi startet arbeidet med risikoreduserende tiltak i forhold til leverandørkrav om gjennomført SMETA revisjon og oppfølging av rapport. I 2024 skal vi starte videre dialog og oppdatere risikovurdering og tiltak.

Indikator

Andel leverandører i risikofylte leverandørkjeder som er kartlagt

2023

Vi er ikke ferdig med fullstendig risikovurdering av alle produsenter i Thailand og Tyrkia. Produsenter i Argentina og Vietnam er ferdig kartlagt.

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 Beskriv annen negativ påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø som ble identifisert i kartleggingen i egen virksomhet, leverandørkjeden eller hos forretningsforbindelser i rapporteringsåret og hvordan

disse er håndtert

Det er rapportert dårlig vannkvalitet i lokal innsjø i forbindelse med generell høy belastning på kommunens renseanlegg fra spesielt jordbruk, men også industri. I forbindelse med dette gjør vi tiltak for å bedre kvaliteten på våre utslipp, ved hjelp av analyser, utvikling av rutiner og byggeteknisk oppgradering på målerutstyr, sluk og renseanlegg skal vi bidra til at belastningen på renseanlegg reduseres.

3

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres. Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, dyr samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FN's bærekraftsmål.

3.A Stanse, forebygge eller redusere

3.A.1 Legg til mål, status på fremdrift, og beskriv tiltak dere har iverksatt for å håndtere virksomhetens prioriterte negative påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø:

Prioritert negativ påvirkning/skade	Det er høy risiko knyttet til arbeidsforhold i Cashewnøtt-industrien i Vietnam
Overordnet mål :	Avdekke hvorvidt det finnes utfordringer knyttet til arbeidsforhold og arbeidernes rettigheter hos våre cashewnøttleverandører i Vietnam. Hvis vi finner slike utfordringer, vil vi bidra til å bedre arbeidsforhold hos disse leverandørene.
Status :	Under arbeid, fortsetter i 2024
Mål i rapporteringsåret :	Alle våre leverandører i Vietnam har gjennomgått eller skal gjennomgå en SMETA revisjon.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

Vi har knyttet oss til alle våre leverandører i Vietnam i SEDEX basen. Vi har bidratt i EHNs cashewprosjekt i Vietnam, deltatt på workshop og møtt våre leverandører. Vi har gjennomført 3 leverandørbesøk og hatt god dialog gjennom året som har gått.

Vi arbeider videre med å kartlegge muligheter for full sporbarhet på cashewnøtter fra jord til bord. Gjennom EHN prosjekt skal opplæring av flere bønder gjennomføres i 2024, dette bidrar til lønn å leve av og forbedring av lanbrukspraksis. Våre leverandører får tilbud om opplæring i sosial dialog for å styrke arbeidernes rettigheter gjennom cashewprosjektets aktiviteter i Vietnam.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Vi har formidlet våre tydelige forventninger til leverandører og kontaktpersoner i Vietnam. Vi har mottatt den informasjonen som er etterspurt gjennom året og vi opplever at vi får ærlige svar, med beskrivelser av utfordringer og muligheter til forbedringer. Flere av våre leverandører deltar på EHN prosjektets aktiviteter.

Undersøkelse av mulighet for å oppnå sporbarhet fra bønder til produsentene er et mål for 2024 sammen med EHN og prosjektdeltagere. Vi vil bidra inn i dette med den informasjonen vi har og tilegner oss underveis.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Det er høy risiko knyttet til fri fagorganisering, arbeiderrettigheter og dårlige arbeidsforhold i Argentina
Overordnet mål :	Avdekke hvorvidt det finnes utfordringer knyttet til fagforeningsfrihet, arbeidernes rettigheter og arbeidsforhold hos våre leverandører i Argentina. Hvis vi finner slike utfordringer, vil vi bidra til å redusere risikoen hos disse leverandørene.
Status :	Igangsatt, fortsetter i 2024
Mål i rapporteringsåret :	Alle våre leverandører i Argentina har gjennomgått eller skal gjennomgå en SMETA revisjon. Vi arbeider med å justere risiko på leverandørnivå mot overordnet risiko, ved å blant annet innhente dokumentasjon og sertifiseringer på farmnivå.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

Vi har hatt dialog med leverandørene og implementert krav om gjennomført SMETA revisjon i våre leverandørkrav. Vi har avdekket at det er nødvendig å utføre ny aktsomhetsvurdering for å kunne prioritere mest vesentlig risiko.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Vi skal oppdatere vår aktsomhetsvurdering av Argentina og de aktiviteter vi er involvert i. Funnene i dette arbeidet vil danne grunnlag for nye fokusområder og risikoreducerende tiltak.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Det er høy risiko knyttet til barnarbeid, dårlig arbeidsforhold og diskriminering av arbeidere i Thailand
Overordnet mål :	Avdekke hvorvidt det finnes utfordringer knyttet til barnarbeid, arbeidernes rettigheter og arbeidsforhold hos våre leverandører i Thailand. Hvis vi finner slike utfordringer, vil vi bidra til å redusere risikoen hos disse leverandørene.
Status :	Igangsatt, fortsetter
Mål i rapporteringsåret :	Evaluere aktsomhetsvurdering av våre prosesser i Thailand. Fastsette våre neste steg mot forbedring i leverandørkjeden. Vi skal knytte oss til alle leverandører i SEDEX basen og innhente SMETA rapporter.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

Vi har knyttet oss til leverandørene i SEDEX og sett på SMETA rapporter. Vi har planlagt å reise til Thailand i 2024, dette for å besøke plantaser og produsenter og lære om prosessene og knytte kontakter.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Vi forventer at en ny aktsomhetsvurdering og et påfølgende leverandørbesøk vil hjelpe oss å vurdere vesentlighet og prioritering av risiko. Da vil vi kunne sette inn tiltak som er vesentlige for reduksjon av risiko.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Det er høy risiko knyttet til arbeidsforhold, hms og miljøpåvirkning i Tyrkia
Overordnet mål :	Avdekke hvorvidt det finnes utfordringer knyttet til barnearbeid, arbeidernes rettigheter, arbeidsforhold og miljø hos våre leverandører i Tyrkia. Hvis vi finner slike utfordringer, vil vi bidra til å redusere risiko i vår leverandørkjede.
Status :	
Mål i rapporteringsåret :	Knytte kontakt med leverandører i SEDEX og følge opp SMETA revisjoner med leverandøren.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

Vi har knyttet oss til leverandørene i SEDEX, studert SMETA rapporter og startet dialog. Vi ser at det er nødvendig å gjennomføre en grundig aktsomhetsvurdering for å kunne iverksette flere reduserende tiltak utover de leverandørkrav som er etablert.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Vi skal oppdatere vår aktsomhetsvurdering av Tyrkia og de aktiviteter vi er involvert i. Funnene vil danne grunnlag for nye fokusområder og utarbeidelse av risiko reduserende tiltak. Vi skal implementere risiko rundt arbeidsforhold og miljøpåvirkning og hvordan leverandørene håndterer dette i vår leverandørdialog og kartleggingsstudie.

Andre tiltak for å håndtere negativ påvirkning/skade:

Beskriv virksomhetens tverrgående tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning/ skade på mennesker, samfunn og miljø i leverandørkjeden

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

Reduksjon av svinn er et av våre hovedmål for 2024. Vi nådde ikke målet i 2023, men å fortsette å bidra til ansvarlig forbruk gjennom systematisk analyse og iverksetting av reduserende tiltak er viktig for oss. Vi jobber også aktivt med våre pakkemetoder og utnyttelse av emballasje, ved f.eks å redusere pose størrelser, bytte til resirkulerbar emballasje på forbrukerpakning og å øke antall poser i kartong for å unngå å "transportere luft".

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

I 2023 har vi begynt å føre scope 3 i vårt klimaregnskap. Ikke overraskende ser vi raskt at det er her vi har høyest klimagassutslipp. Det er ikke så enkelt å redusere avtrykket i scope 3 når vi bruker standardfaktorer ved registrering, derfor har vi og samarbeidspartene startet å se på muligheten for å konkretisere/tilpasse faktorene slik at vi er i stand til å ta bevisste valg i våre innkjøp som fører til reduksjon av klimagassutslipp. Vi ser viktigheten i et ansvarlig forbruk og jobber derfor med å få inn matsvinn i klimaregnskapet og forventer å se en effekt i scope 3 ved å nå våre mål om å redusere svinn.

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis (sourcing)

Det er viktig for oss å ikke legge unødvendig press på leverandørene, og vi jobber mye med å forbedre våre rutiner rundt planlegging og produksjon som igjen påvirker vår innkjøpspraksis. Vi etterstreber å være forutsigbare og en kunde leverandørene kan stole på. Vi har enda ikke systematisert våre leverandørers mulighet til å gi oss tilbakemelding hva gjelder vår innkjøpspraksis, men det er noe vi ønsker å få til, slik at vi kan jobbe med å forbedre oss.

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

Vi oppfordrer våre leverandører og samarbeidspartnere til å bli medlem i SEDEX. Vi ønsker å knytte kontakt med leverandøren våre i plattformen, da vi ser at dette styrker vår aktsomhetsvurdering. De leverandørene som er SEDEX medlemmer kan også gjennomføre SMETA revisjoner. Vi er sertifisert i henhold til FSSC 22000, Rainforest Alliance, Grønt Punkt og Debio.

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

FoodMan anerkjenner at fri fagorganisering, kollektive forhandlinger og arbeiderrepresentasjon er viktig for å ivareta arbeidernes rettigheter og for å heve arbeidsstandard hos enhver bedrift. Vi presenterer informasjon om de ansattes fagforeningsordning til nyansatte gjennom vårt opplæringsprogram. Til våre leverandører formidles dette gjennom FoodMans Code of Conduct og kontrolleres gjennom SMETA revisjoner i prioriterte risikoland.

3.B.6 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring internt og av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

Det er viktig for oss at våre leverandører har god kunnskap og kjennskap til bærekraftig praksis. Vi anerkjenner at våre leverandører er eksperter på sine felt og dette skal vi lære av. Vi hever vår egen kompetanse via dialog, leverandørbesøk og dokumentasjonsstudier. Det er viktig å vise ydmykhet, interesse og nysgjerrighet, samtidig som vi er tydelige på våre forventninger og krav. Da kan vi oppnå en trygg arena for læring og kompetanseheving både hos oss og hos leverandøren. Det skal aldri være vanskelig å ta kontakt med oss og vi forventer det samme fra våre leverandører.

I forbindelse med våre bidrag i bransjeprojekter støtter vi opp om kompetanseheving og vi vil alltid oppfordre våre samarbeidspartnere til å delta i prosjektaktiviteter som er relevante for dem.

For at våre leverandører skal kunne leve opp til våre krav vil vi alltid kunne vurdere bruk av incentiver som lange kontrakter, bidrag til utvikling eller annet. Vår intensjon er å investere i våre leverandører på en måte som gagnar alle.

3.B.7 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

Vår bærekraftspolitikk beskriver at alle former for bestikkelser og korrupsjon ikke tillates. Forbudet om bestikkelser og korrupsjon er også med i alle arbeidskontrakter.

Som en del av vår aktsomhetsvurdering ser vi på risiko knyttet til korrupsjon og bestikkelser. Leverandører skal signere vår Code of Conduct, hvor punkt 12 beskriver våre krav og forventninger mot korrupsjon og bestikkelser.

3.B.8 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ innvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø

I 2023 har vi videreutviklet vårt arbeid innenfor bærekraftig praksis, vi har sett på rutiner og satt mål som er forankret i ledergruppen.

Vi har fått inn flere ressurser på byggeteknisk avdeling. Denne avdelingen har nå større ansvar rundt vår miljøpåvirkning som for eksempel avfall, utslipp og forbedring av bygning og installasjoner i bærekraftig retning.

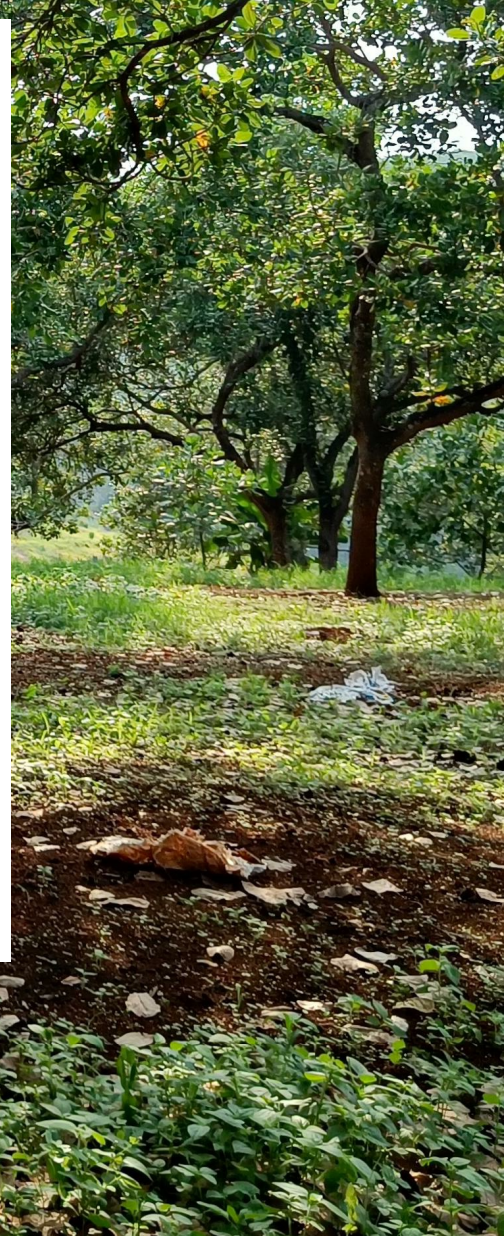
Vi jobber med å få bærekraftig praksis inn i våre daglige gjøremål og prosesser. Ved evaluering av arbeidet vårt ser vi at vi har manglet ressurser for god gjennomføring av tiltak i året som har gått, men innser i samme evaluering at vi har en stor og verdifull gjeng med ansatte som alle kan gjøre noe hver dag. Dette forventer vi å oppnå hvis vi jobber sammen og innarbeider gode rutiner. Vi vil jobbe videre med kompetanseheving og kulturbygging i året som kommer.

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåking av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåkning og evaluering

4.A.1 Beskriv a) hvem som har ansvar for å overvåke effekten og resultatene av tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige risiko for skade/negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø, og hvordan overvåkingen gjennomføres i praksis, b) hvem som har ansvar for å evaluere virksomhetens implementering og arbeid med aktsomhetsvurderinger, og hvordan evalueringen gjennomføres i praksis:

Vi bruker indikator for hvor stor andel av våre leverandører som har signert vår Code og Conduct og vi følger opp hvor stor andel av våre leverandører som er SEDEX medlem, dette er et undermål som støtter opp om våre aktsomhetsvurderinger.

Leder for kvalitet og bærekraft har ansvar for å internrevidere bærekraftsarbeidet i henhold til årshjul og avdelingsledere har ansvar for å sikre fremdrift på sin avdeling.

Leder for kvalitet og bærekraft følger opp aktsomhetsvurderinger og resultater av iverksatte tiltak.

Vi ser at vårt økte fokus på krav til signering av Code of Conduct, SEDEX medlemskap og SMETA revisjon tydeliggjør våre forventninger til leverandørene, og har økt deres etterlevelse og evne til å kommunisere om bærekraft. Vi ser at flere melder seg inn i SEDEX som er med på å bygge opp plattformen for mange interessenter og bransjen generelt.

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør at virksomhetens tiltak for å identifisere, forebygge og redusere negativ påvirkning faktisk fungerer

Etiske revisjonsrapporter avdekker eventuelle avvik med revisor-verifiserte korrigerende tiltak. Resultatene fra rapportene brukes til å videreutvikle vår aktsomhetsvurdering, våre krav, samt forventninger til den enkelte leverandør.

Vi ser at medlemskap i Etisk Handel Norge, Grønt Punkt, Debio, Rainforest Alliance og SEDEX gir oss støtte og kompetanse til å gjennomføre gode aktsomhetsvurderinger som igjen hjelper oss å prioritere og sette inn tiltak på de områdene hvor risikoen vurderes som høyest.

Vårt fokus og vår utvikling påvirker alle våre samarbeidspartnere, og vi erfarer at samarbeid er den beste måten å redusere negativ påvirkning på.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Virksomheten skal kommunisere offentlig om relevante styringsdokumentet knyttet til aktsomhetsvurderinger, eksempelvis policyer, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere virksomhetens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø. Kommunikasjonen bør inkludere hvordan risikoen er avdekket og håndtert, samt hvilke effekter man oppnådde av tiltakene/aktivitetene. Etter åpenhetslovens §4 skal virksomheter som er omfattet årlig offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderinger.

5.A. Kommunisere eksternt

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

Vi rapporterer håndtering og tiltak i årlig redegjørelse for aktsomhetvurderinger (denne rapport), rapporten ligger tilgjengelig på vår nettside og på forespørsel fra interessenter.

Alle relevante hendelser/skade tas opp i ledergruppen og styret hvis det anses som nødvendig.

Hvis vi oppdager alvorlig skade, startes dialog med interessenter ihht egen handlingsplan/rutine.

5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

I forbindelse med vårt medlemskap i Etisk Handel Norge og Åpenhetsloven er vi forpliktet til å redegjøre årlig om vår kartlegging og håndtering av negativ påvirkning eller skade på mennesker, miljø og samfunn. Redegjørelsen ligger ute på vår hjemmeside, foodman.no

5.A.3 Beskriv virksomhetens rutine for å ivareta og besvare eksterne henvendelser relatert til informasjonskravet pålagt virksomheter under åpenhetsloven.

Leder for kvalitet og bærekraft håndterer slike henvendelser fra kunder.

Som EMV produsent er vår viktigste oppgave å støtte og informere våre kunder slik at de er i stand til å svare på henvendelser de mottar fra forbrukere. I de tilfeller vi mottar direkte henvendelser fra forbrukere, vil vi alltid sikre en ryddig prosess i henhold til gjeldende lovverk og avtaler med våre kunder.

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker, dyr, samfunn eller miljø håndteres skaden gjennom å sørge for gjenoppretting, eller samarbeide om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert.

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser for mennesker, dyr, samfunn og miljø

Vi vil ved hvert enkelt tilfelle avklare ansvar for gjenoppretting med relevante interessenter. Dette er en del av vår rutine.

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

Det har ikke oppstått konkrete tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden, men vi har inngått et samarbeid med kommunen om å redusere belastning på renseanlegg for å heve kvaliteten på lokal innsjø. Møter er gjennomført, flere forbedrende tiltak er iverksatt og følges opp gjennom 2024.

6.B Sikre tilgang til klagemekanismer

6.B.1 Beskriv hva virksomheten gjør for å sikre at ansatte i egen virksomhet og andre interessenter, spesielt påvirkede arbeidere samt lokalsamfunn har tilgang til varslingskanaler og klagemekanismer, når det er aktuelt

Internt blir alle nyansatte informert om de ansattes fagforeningsklubb. Interne prosedyrer er tilgjengelig for alle ansatte i vårt produksjonssystem og i eget HR system.

Vi kan kontaktes på epost, Facebook eller i brevform for alle som ønsker det. Vårt firmanavn står oppført på baksiden av de fleste produktene vi produserer. Våre kunder kontakter oss i henhold til egne rutiner. Vi har faste ansvarsområder internt for å sikre rask og korrekt håndtering av de ulike henvendelsene vi får.

Vi jobber med tett dialog, åpenhet i hele verdikjeden og tydeliggjør våre forventninger gjennom dialog og vår Code of Conduct. Vi har utarbeidet en sjekkliste som iverksettes ved alvorlig negativ påvirkning. Her er mekanismer listet opp. Sjekklisten er ment som et støtteverktøy hvis alvorlige hendelser avdekkes.

Vi vil kontakte Etisk Handel Norge om vi trenger hjelp med å håndtere denne typen hendelser.

Kontaktinformasjon:

FoodMan AS

Ingvild Wraalsen, Leder for kvalitet og bærekraft

ingvild.wraalsen@foodman.no